

ئەو كەسانەى خۆيان ئامادە كردووه باشتر رووبەرووى گرافتهكان دەبنەو

لەو نامىلكەىە دا رینۆینىیە سەرەتاییەكان بۆ خۆئامادەکردن بۆ كاتى
رووداوى لەناكاو و قەیران و ھەلسووكەوت كردنى لەو كاتانە دا ھەىە.

ناوھەرۆك

- 2 ئایا دەزانى چۆن خۆت بۆ رووداوى لەناكاو و قەیرانە
جۆراوجۆرەكان ئامادە كەیت و لەو كاتانە دا چۆن
ھەلسووكەوت دەكەیت؟
- 2 دەتوانیت بە شێوھى جۆراوجۆر ئامادەكارى بكەیت
- 3 پێداویستى فریاگوزارىی مألەوھە بناخەى خۆ ئامادەكردنە
- 4 كاتىك شتىكى نائاسایى رووى دا بەو شێوھە ھەلسووكەوت
بکە
- 5 رووداوەكان چۆن كارىگەرى دەكەنە سەر ژيانى رۆژانە؟
- 7 ئایا سەبارەت بە مەترسییەكان چۆن ئاگادارىی
بلاودەكریتەوھ؟
- 8 توانا پێویستەكان فیر ببە و لەگەل كەسانى تر پێكەوھ
شت بكەن

نایا دهزانی چۆن خۆت بۆ رووداوی لهناکاو و قهیرانه جۆراوجۆرهکان ئاماده کهیت و لهو کاتانه دا چۆن هه‌لسوکه‌وت ده‌که‌یت؟

خۆئاماده کردن واتای ئه‌وه‌یه که پێش وه‌خته بۆ رووداو و بارودۆخی قهیرانه جۆراوجۆرهکان و هه‌روه‌ها دۆخه نائاساییه‌کان ئاماده کاری بکه‌یت.

ئهو رووداوانه‌ی خواره‌وه نمونه‌ی نه‌و بارودۆخانه‌ن که پێویستیان به‌ خۆ ئاماده کردنه

ئهو رووداوانه‌ی که ده‌بی بۆ
خۆپاراستن له مادده‌ی زیانبه‌خش له
ژووره‌وه بمێنێته‌وه

بچرانی کاره‌با و ئاو بۆ ماوه‌یه‌کی
زۆر

ئهو قهیرانه‌ی بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر
به‌رده‌وام ده‌بن، وه‌ک پاندمی.

گرفت له په‌یوه‌ندییه‌کانی
ئینته‌رنێت و ته‌له‌فۆن دا

دیارده‌کانی ژینگه، وه‌ک ره‌شه‌ با
و لافاو

ئه‌گه‌ر رووداوێک پێش بێت، ئه‌وه‌ له‌وانه‌یه زۆر کاریگه‌ری هه‌بێت بۆ سه‌ر ژبانی رۆژانه. له‌ فینلاند ئهو
جۆره رووداوانه که‌م رووده‌ده‌ن. هه‌رچه‌ند وه‌دییه‌تانی ئهو مه‌ترسیانه به‌دوور ده‌زانرێت، به‌لام بۆ بارودۆخه
نائاساییه‌کان خۆئاماده ده‌کریت.

کاتێک شتێکی نائاسایی رووده‌دات، فه‌رمانبه‌ران و لایه‌نه‌کانی تری به‌رپرس ئه‌رکی به‌ریوه‌بردنی بارودۆخه‌که
وه‌هسته‌و ده‌گرن. سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ش لایه‌نه فه‌رمییه‌کان ناتوانن هه‌موو شتێ به‌ ته‌نیا ئه‌نجام ده‌ن. ئاماده‌کاری و
هه‌لسوکه‌وتی هه‌ر تاکێک گرینگی هه‌یه.

ده‌توانیت به‌ شیوه‌ی جۆراوجۆر ئاماده‌کاری بکه‌یت

هه‌رچه‌ند خاله‌کانی ده‌ست پێکه‌ردنمان جیاوازن، هه‌ر تاکێک ده‌توانێت خۆی ئاماده بکات. بێر له‌وه بکه‌وه
که ئایا تۆ چۆن ده‌توانی بارودۆخه نائاساییه‌کان باشتر به‌ریوه‌به‌ریت.

خۆ ئاماده کردن واتا

- پێداویستی فریاگوزاری ماله‌وه بۆ ماوه‌ی لانیکه‌م 3 رۆژ
- توانایی مامه‌له‌کردن له کاتی رووبه‌روو بوونه‌وه‌ی دۆخی نائاسایی
- توانایی کارایی جه‌سته‌یی و ده‌روونی
- هه‌ستی کۆمه‌لایه‌تی واتا متمانه و دروستکردنی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ڵ
ئهوانی تر و توانای یارمه‌تی دان.

خۆ ئاماده‌کردن واتای ئه‌وه‌ نییه که چاره‌ری روودانی شتێکی خراپ بیت. سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ش هه‌ندێک جار ئهو
شتانه‌ی ئه‌گه‌ری روودانیان زۆر که‌مه له‌وانه‌یه روو به‌ده‌ن.

پیداویستی فریاگوزاری مالهوه بناخه خۆ ئامادهکردنه

پیداویستی فریاگوزاری مالهوه واتای نهوهیه که تۆ له مالهوه خواردن، ئاو و پیویستییهکانی تۆرت لانیکهه بۆ ماوهی 3 شهو و رۆژ ههیه.

پیداویستییهکانی فریاگوزاری مالهوهی ههرکهسێک جیاوازه. به پێی بارودۆخی خۆت ئامادهکاری بکه. لهوه دهنیا بهوه که پیداویستییهکانی فریاگوزاری مالهوه بهشی ههموو کهسێک دهکات که له مالهکه دهژین.

لیستی کۆنترۆل کردنی پیداویستییهکانی مالهوه:

باتری و پاوهڕ بانکی شهحن کراو

ئهو خواردنانهی که پیویستیان به ئامادهکردن نییه

بۆ ههنگرتنی ئاو دهفر/دهبهی سهرداری خاوین

ئاوی خواردنهوه لانیکهه 2 لیتر بۆ ههر کهسێک بۆ ههر رۆژێک

دهسرهی تهپ و پاککهروهی دهست

دهرمانه پیویستهکان

برێکی کهم پارهی دهستی (کاش)

رادیۆ که به باتری کار بکات یان هاوشیوهی که پیویستی به کارهبا نییه

حهبی یۆد به پێی پێشنیارهکان

تهپیی لهزگهیی (دهکت تهپ، ilmastointiteippi)

چرای دهستی که به باتری کار دهکات یان به جۆریکی تر پیویستی به کارهبا سهرهکی نهبێت

کاتیک شتیکی نائاسایی پرووی دا بهو شیوه هه‌لسوکه‌وت بکه

هموو پرووداو و قهیرانیکی له‌یه‌ک تر جیاوازن.

ده‌توانی به نه‌نجامدانی نهو باب‌ه‌تانه‌ی خواره‌وه، چه‌ندین بارودوخی جیاواز به‌ریه‌به‌ری:

- ئارام بمینه‌وه.
- بیر له‌وه بکه‌وه که بارودوخی‌که چیه، چ ری‌نماییه‌ک دراوه، و دوخی‌که چون کاریگه‌ری ده‌کاته سهر تو، که‌س وکارت و خه‌لکی ناوچه‌ی نیزیکت.
- په‌یام و ری‌نوژنییه‌که فهرمییه‌کان په‌یره و بکه.
- لیستی گرینگترین شته‌کانی که ده‌بی له بارودوخی‌که دا نه‌نجام بدرین ئاماده بکه و ده‌ست به نه‌نجامدانیان بکه.
- به پیی توانات یارمه‌تی ئه‌وانی تر بده و ئه‌گهر پی‌ویستت بوو داوای یارمه‌تی بکه.

ده‌توانی له لاپه‌ره ئینته‌رنی‌تییه‌کانی لایه‌نه فهرمییه‌کان، له لاپه‌ره‌ی ئینته‌رنی‌تی رادیوی گشتی. Yleisradio) yle. (fi و کاناله‌کانی رادیوی Yle زانیاری باوه‌ری‌پیکراو وهر‌بگریت.

ئه‌گهر هه‌ستی ناخوشت هه‌یه به ته‌نیا مه‌مینه‌وه. له‌گه‌ل که‌سه نیزیکه‌کان یان جیرانه‌کانت قسه بکه. له کاتی پی‌ویست دا له خزمه‌تگوزارییه یاریده‌ده‌ره‌کانی شاره‌وانی یان ری‌کخراوه‌کان داوای یارمه‌تی بکه.

ئه‌گهر پی‌ویستت به یارمه‌تی فریاکه‌وتنی فه‌وری هه‌بوو، ته‌له‌فون بو هه‌لی فریاکه‌وتن 112 بکه. بارودوخی فه‌وری بو نمونه ئاگرکه‌وتنه‌وه، ئازار گه‌یشتن به نه‌فه‌ر یان بارودوخی تری هاوشیوه که تییدا به شیوه‌یه‌کی خیرا پی‌ویستت به فریاکه‌وتنی ئاگر کوژینه‌وه، نامبولانس یان پولیس هه‌یه.

له‌سه‌ر داواکردنی یارمه‌تی له هه‌لی فریاکه‌وتن له بارودوخی فه‌وری دا، زانیاری به چه‌ند زمان له‌سه‌ر لاپه‌ره‌کانی InfoFinland هه‌یه.

رووداوهکان چۆن کاریگه‌ری ده‌که‌نه سه‌ر ژیا‌نی رۆژانه؟

رووداوه‌کان له‌وانه‌یه چه‌ندین گ‌رفت دروست ب‌که‌ن. به تایب‌ه‌ت نه‌گ‌ه‌ر بارودۆخه‌که بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر به‌رده‌وام ب‌یت، ژیا‌نی رۆژانه زه‌حمه‌ت ده‌ب‌یت.

له‌ ر‌ینگه‌ی نه‌و پرس‌یارانه ب‌یر له‌وه ب‌که‌وه چۆن ده‌توانی باشت‌ر خۆت ناماده ب‌که‌یت.

پ‌یداو‌یستی فریا‌گوزاری ماله‌وه

کات‌یک ناتوانی ب‌چ‌یت‌ه بازار چۆن به‌و خوارده‌یه‌ی له‌ ماله‌وه هه‌ته خۆت راده‌گ‌ریت؟

ئاوا خۆت ناماده ب‌که

- له‌ ناو پ‌یداو‌یستی فریا‌گوزاری ماله‌وه بۆ لانی‌که‌م س‌ی رۆژ نه‌و خوارده‌یه‌ی پ‌یو‌یستیان به‌ ناماده کردن نییه‌ داب‌ین ب‌که.
- ب‌یر له‌وه ب‌که‌وه که نایا نه‌گ‌ه‌ر کاره‌با نه‌ب‌یت چ ر‌ینگه‌یه‌کت بۆ خواردن ناماده کردن هه‌یه.

نه‌گ‌ه‌ر بۆ چه‌ند رۆژ ناو نه‌ب‌یت، چ ده‌که‌یت؟

ئاوا خۆت ناماده ب‌که

- له‌ ماله‌وه ناوی ب‌ت‌ل ک‌راو داب‌نی: لانی‌که‌م رۆژانه 2 لی‌تر بۆ هه‌ر ن‌یشتنه‌ج‌یک‌ی ماله‌که بۆ س‌ی رۆژ.

وه‌رگرتنی زانیاری

کات‌یک په‌یوه‌ندی ن‌ینته‌رن‌یت و ته‌له‌فۆن بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر پ‌چ‌ران، زانیاری له‌ کو‌ئ وه‌رده‌گ‌ریت؟

ئاوا خۆت ناماده ب‌که

- پ‌ن‌شوه‌خته ب‌یرله‌وه ب‌که‌وه له‌ ک‌ئ یان له‌ چ شو‌ین‌یک‌ی ن‌یزیک ده‌توانی پرس‌یاری زانیاری زیات‌ر ب‌که‌یت؟
- رادیو‌یه‌ک که به‌ پات‌ری کار ده‌کات داب‌ین ب‌که. له‌سه‌ر رووداوه‌کان دا له‌ رادیو‌ی Yle را ئا‌گاداری ب‌لاوده‌ک‌ر‌یت‌ه‌وه.

نهگهر سیستمی گهرمکردنهوهی مالهوهت کاری
نهکرد و مالهگهت سارد بڼوه، چی دهکښت؟

ناوا خوت ناماده بکه و نهو شتانه نهنجام بده

- بیر لهوه بکهوه که کام شوینی مالهگهت بۆ زورتین کات گهرما رادهگریت.
- تهنیا له یهک شوین کات بهسهر بهره.
- رووپوشی گهرم ناماده بکه.

نهگهر بۆ ماوهیهکی زور کارهبا نهبوو مالهگهت چۆن رووناک دهکښتهوه؟

ناوا خوت ناماده بکه

- چرادهستی یان چراقوهی نیوچاوان دابین بکه.
- له مالهوه پاتری گونجاو به چراکان ناماده بکه.

چی یارمهتی خوراگریت ددهات و چۆن له دۆخیکی
سهختدا باری دهروونیت به باشی رادهگریت؟

ناوا خوت ناماده بکه و نهو شتانه نهنجام بده

- بیر لهوه بکهوه به چ چالاکییهک باری دهرونیت به باشی رادهگریت؟ بۆ نمونه یاری، کتیب، کاغز و قهلم بۆ مالهوه دابین بکه.
- بیر لهوه بکهوه که پیشتر چ شتیکی ئهرینی یارمهتی داوی له بارودوخه سهختهکان دا ههست به باشتر بوون بکهیت. بۆ نمونه پالپشتی کهسانی تر یارمهتی خوراگری له کاتی بارودوخی نااسایی ددهات.

ئایا سهرنجت دا بهو شتانهی که دهتوانیت له نامادهکارییهکانت دا باشتریان بکهیت؟ ئیستا ههنگاویکی گرنگت ههئیناوه بهرهو نامادهکاری باشترا!

نایا سه‌بارت به مەترسییه‌کان چۆن ئاگاداریی بلاوده‌کریته‌وه؟

کاتیکی گرتیکی گشتی یان پروداویک روو دعات، لایه‌نه فهرمییه‌کان رینوینی دده‌ن که تۆ ده‌بی چۆن هه‌لسووکه‌وت بکه‌یت. له به‌شیکی زۆری پروداو یان بارودۆخه مەترسیداره‌کان دا یه‌که‌م ئاگاداری له لایه‌ن بنکه‌ی فریاکه‌وتنی شوینی نیشته‌جی بوونت ددریت.

له کاتی ئه‌و پروداوانه‌ی له ده‌روه به شیوه‌ی خیرا رووده‌ده‌ن ئاگاداریی مەترسی بلاوده‌کریته‌وه یان ئاماژه‌ی مەترسی لێ ددریت. هۆکاری مەترسییه‌که له وانه‌یه بۆ نمونه دووکه‌لی ئاگر، ره‌شه با یان بارودۆخی مەترسیداری تر بیت.

ئاماژه‌ی مەترسی

به ده‌نگیک که نزم و به‌رز ده‌بیته‌وه و بۆ ماوه‌ی یه‌ک خوله‌ک به‌رده‌وامه ئاماژه‌ی مەترسی ددریت. کاتیکی گویت له ئاماژه ده‌نگییه‌که‌ی مەترسی بوو، بچۆ ژووره‌وه. له‌سه‌ر بارودۆخه‌که زانیاری زیاتر له ئاگاداریی مەترسی دا هه‌یه. په‌یره‌وی رینوینییه‌کانی لایه‌نه فهرمییه‌کان به. هه‌موو یه‌که‌م دووشه‌ممه‌ی مانگ کاتژمێر 12 ئاماژه‌ی مەترسییه‌که، به ئاماژه‌یه‌کی ده‌نگی کورت تاقی ده‌کریته‌وه. له‌و کاته دا، پێویست ناکات تۆ هه‌یج بکه‌یت.

ئاگاداریی مەترسی

ئاگاداریی مەترسی له‌سه‌ر رادیۆ ده‌خوینریته‌وه و له کاتی پێویست دا له‌سه‌ر ته‌له‌فیزیۆن نیشان ددریت. له ئاگادارییه‌که دا باس له‌وه ده‌کریت که چی رووی داوه و رینوینی خۆ پاراستن ددریت. په‌یره‌وی رینوینییه‌کانی ناو ئاگادارییه‌که به. ئه‌بی 112 دابه‌زینه‌ سه‌ر ته‌له‌فۆنه‌که‌ت. ئه‌گه‌ر رینگه به ئاگادارییه‌کان بده‌یت، ئاگاداریی مەترسی ناوچه‌که‌ت راسته‌وخۆ دیته سه‌ر ته‌له‌فۆنه‌که‌ت.

له ژووره‌وه به‌و شیوه‌یه خۆت ده‌پاریزیت

کاتیکی هه‌ره‌شه‌ی مەترسی هه‌یه سه‌ره‌کی ترین جوړی خۆ پاراستن له ژووره‌وه بونه. بۆ نمونه کاتیکی له هه‌وا دا دووکه‌لی زیانبه‌خش هه‌یه، له ژووره‌وه خۆ ده‌پاریزیت. کاتیکی ده‌بی له ژووره‌وه خۆت به‌پاریزیت، لایه‌نه فهرمییه‌کان به ئاگاداریی مەترسی ئه‌وه راده‌گه‌یه‌نن.

کاتیکی رینمایی ده‌که‌ن که له ژووره‌وه خۆت به‌پاریزیت، ناوا هه‌لسووکه‌وت بکه‌:

- برۆ ژووره‌وه.
- سیسته‌می گۆرینی هه‌وا راگره. ده‌رگا‌کان، په‌نجه‌ره‌کان و کونی هه‌واگۆرینه‌کان به کپی دا بخه.
- سه‌رنج بده به/ چاودێریی ئاگادارییه‌کانی مەترسی لایه‌نه فهرمییه‌کان به و پابه‌ندی رینوینییه‌کان به.
- تا لایه‌نه فهرمییه‌کان راده‌گه‌یه‌نن که بارودۆخه‌که کۆتایی پێ هاتوه له ژووره‌وه به پارێزراوی بمینه‌وه.

توانا پښوېسته‌کان فیر ببه و له‌گه‌ل که‌سانی تر پیکه‌وه شت بکه‌ن

به‌شداریی بکه

نه‌نجامدانی بابه‌ته‌کان له‌گه‌ل مرؤفه‌کانی تر و یارمه‌تی دانی نه‌وانی تر گرینگه. ده‌توانی بۆ نمونه به‌شداری له چالاکیه‌کی که له لایهن یه‌کیه‌تیه‌که‌وه ریک خراوه بکه‌یت یان کاری خۆبه‌خشانه نه‌نجام بده‌یت. هه‌ستی کۆمه‌لایه‌تی هه‌روه‌ها له‌و کاتانه‌ی دا که شتیکی ناسایی پرووده‌دات یارمه‌تی خۆ راگری ده‌کات.

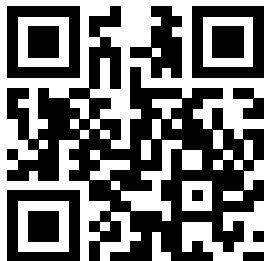
له‌ فیلاند زۆر یه‌کیه‌تی وه‌ک وانه‌کانی وه‌رزش، یه‌کیه‌تی که‌لتووری و یه‌کیه‌تی هاو‌ریه‌تی هه‌یه.

خۆت فیر بکه

به‌ هۆی پرووداوه‌کان و قه‌یرانه‌کان وا باشه له‌سه‌ر خۆئاماده کردن زانیاری زیاتر فیر ببیت. شاره‌زایی فیراگوزاریی سه‌ره‌تایی باشه بزانه‌یت.

بۆ نمونه یه‌کیه‌تی فیرکاری پاراستنی ولات (Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK)، فیرکاری بۆ خۆ ئاماده کردن و لیهاتنی ناساییش بۆ هه‌مووان ریک ده‌کات: mpk.fi

سه‌لیبی سووری فینلاند (Suomen Punainen Risti)، کورسی فیراگوزاریی سه‌ره‌تایی ریک ده‌کات: spr.fi

ئه‌و کورته‌یه بۆ ئه‌وه ئاماده کراوه که باشت‌ر بتوانی خۆت بۆ ئه‌و بارودۆخانه ئاماده که‌یت که ژیا‌نی پۆژانه وه‌ک کاتی ناسایی نییه.

هیوادارین که ئه‌وه یارمه‌تیت بدات که تیبینی بکه‌یت که له خۆئاماده کردنت دا چ شتیکت باشه و ده‌ته‌هو‌یت چ باشت‌ر بکه‌یت.

زانیاریی زیاتر له‌سه‌ر بارودۆخی پروودای له‌ناکا‌و و قه‌یرانه‌کان به‌ فینلاندی، سویدی و ئینگلیزی له‌ رینوینی Suomi.fi: suomi.fi/varautuminen

له‌ رینوینی ئینته‌رنی‌تی دا ئه‌و کورته‌یه به‌ زمانه‌کانی تریش هه‌یه.

arabia | somali | dari | farsi | venäjä | ukraina | sorani | pohjoissaame | inarinsaame | koltansaame | selkosuomi | selkoruotsi | englantı | ruotsi | suomi

ئه‌و کورته‌یه له‌ لایهن وه‌زاره‌تی ناوخۆ له‌گه‌ل فه‌رمانگه‌ی زانیاریی دیجیتالی و کۆمه‌لگه (Digi- ja väestövirasto) و لایهنه فه‌رمی و ریکخراوه‌کانی ئاماده‌یی چالاک بوون ئاماده کراوه.

سالی بلا‌وکردنه‌وه 2024